

PROLOGAS

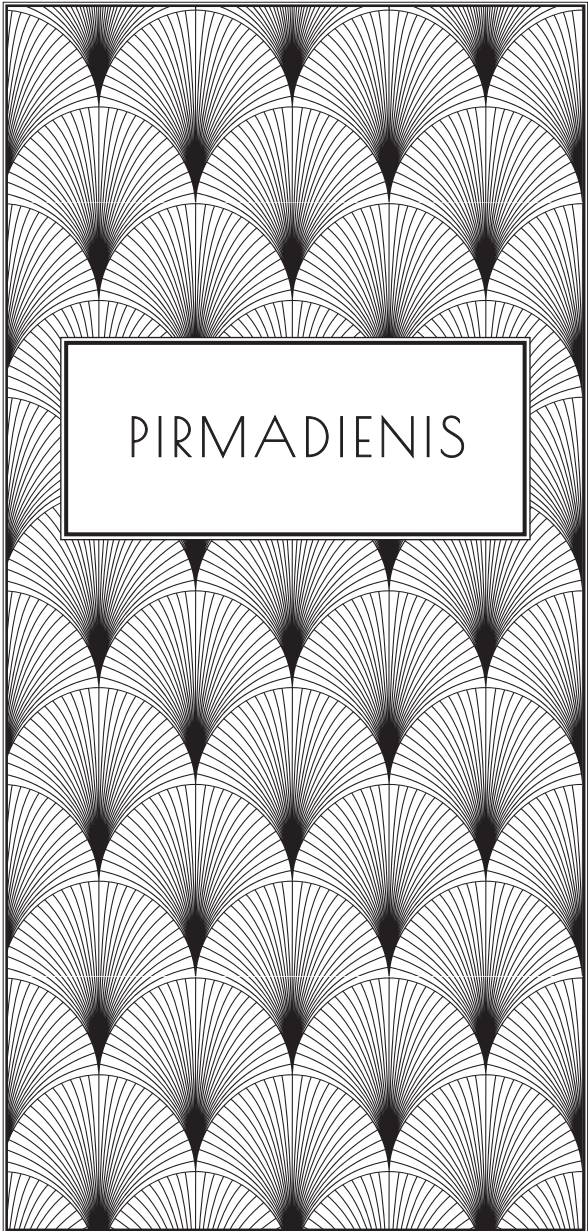
Aš – jūsų kambarinė. Ta, kuri tvarko jūsų viešbučio kambarį, kuri įsmunka lyg šmėkla, kai išeinatė visą dieną bastytis po miestą visiškai nesukdami galvos, nei kokią netvarką palikote, nei ką galėčiau pamatyti kambaryje, kol jūsų nebus.

Tai aš ištuštinau jūsų šiukšlių dėžę ir išmetu sąskaitas, kurių niekam nenorėtumėte rodyti. Keičiu jūsų patalynę ir galiu tiksliai pasakyti, ar praeitą naktį miegojote šioje lovoje ir ar buvote vieni, ar ne. Aš tvarkingai padedu prie durų jūsų batus, išpurenau jūsų pagalves ir randu ant jų vieną kitą prikibusį plauką. Jūsų? Vargu. Tai aš viską išvalau, kai padauginę gėrimų apteršiate klozeto sėdynę arba padarote ką nors dar blogiau.

Baigusi darbą palieku kambarį visiškai švarų. Jūsų lova nepriekaištingai paklota, ant jos pūpso keturios supurentos pagalvės, lyg niekas niekada joje nebūtų gulėjęs. Jūsų paliktos dulkės ir purvas susiurbti ir dingę be pėdsako. Nublizgintame veidrodyje

matote atspindint nekaltā savo veidā. Lyg jūsu čia nē nebūtū
buvē. Lyg visas jūsu purvas, visas melas ir apgavystēs būtū pa-
naikintos.

Aš – jūsu kambarinē. Daug kā apie jus žinau. Bet svarbiau-
sia – kā jūs žinote apie mane?

PIRMADIENIS

PIRMAS SKYRIUS

Puikiai suprantu, kad mano vardas juokingas. Nors prieš ketveri-rius metus, kai dar neturėjau šio darbo, toks nebuvo. Dirbu kambarinė „Regency Grand“ viešbutyje, mano vardas – Molė. Kambarinė Molė.* Pokštas. Prieš man įsidarbinant viešbutyje Molė buvo tik pradingusios mamos man duotas vardas, – mamos, kuri paliko mane taip seniai, kad visiškai jos neprisimenu, turiu tik kelias nuotraukas ir atmintyje saugau apie ją senelės papasakotas istorijas. Senelė sakydavo, girdi, mano mamai rodėsi, kad Molė – mielas ir tinkamas vardas mergaitei, primenantis rausvus kaip obuoliai skruostus ir kasytes, bet, kaip dabar jau aišku, neturiu nei vienu, nei kitų. Mano plaukai tiesūs, tamsūs, trumpai ir tvarkingai pakirpti, šukuosena, galima sakyti, berniukiška. Sklastymas – per vidurį, per patį galvos vidurį. Plaukus

* *Molly Maid* (angl.) – tarptautinė švaros paslaugas teikianti įmonė.

šukuuju ant viršugalvio taip, kad priglustų. Man patinka, kai viskas paprasta ir tvarkinga.

Mano skruostikauliai iškilūs, o veido oda blyški, ir kartais žmones tai žavi, nežinau kodėl. Mano kūno oda balta kaip paklodės, kurias nutraukiu ir tiesiu, nutraukiu ir tiesiu – visą dieną dvidešimt kažkeliuose kambariuose, mano tvarkomuose gerbiamiems svečiams, apsistojusiems „Regency Grand“ viešbutyje, – nedideliame, stilingame penkių žvaigždučių viešbutyje, besididžiuojančiame savo „refinuota elegancija ir nepriekaištingu šių laikų etketu“.

Niekada nemaniau eisianti tokias aukštas pareigas prabangiame viešbutyje. Žinau, daug kas mano kitaip, jiems kambarinė – beveik tuščia vieta. Suprantu, kad mes visi turėtume siekti tapti gydytojais, teisininkais ir turtingais nekilnojamojo turto magnatais. Tik ne aš. Jaučiuosi tokia dėkinga turėdama šį darbą, kad kiekvieną dieną įsignybu. Tikrai. Ypač dabar, kai senelės nebėra. Be jos namai nebe tokie kaip anksčiau. Lyg butas, kuriame drauge gyvenome, staiga būtų nublukęs ir papilkėjęs. Bet vos tik įkeliu koją į „Regency Grand“ viešbutį pasaulis vėl nušvinta ryškiausiomis spalvomis.

Delnu paliečiu spindintį žalvarinį turėklą, užlipu skaisčiai raudona gelumbe užtiestais laiptais, vedančiais į didingą atvirą viešbučio galeriją, ir įžengiu kaip Dorotė į Ozo šalį. Gaudamasi pro tviskančias sukamąsias duris regiu ant jų stiklo atspindint tikrąją save: plaukai tamsūs, veidas išblyškęs kaip visada, – bet netrukus mano skruostai vėl parausta, o mano gyvenimo prasmė grįžta.

Įveikusi duris dažnai stabteliu pasigrožėti vestibulio prabanga. Jis niekada neblunka. Niekada nei pilkėja, nei dulka. Nesiblausia ir nesiniaukia. Vestibulius kiekvieną mielą dieną toks pat.

Kairėje registratūra, durininko stalelis su juodu kaip naktis vulkaninio stiklo stalviršiu ir dailiai atrodančiais, juodus ir baltus drabužius vilkinčiais, į pingvinus panašiais priimamojo darbuotojais. O kur dar plati pasagos formos vestibulio erdvė su puikiausiomis itališko marmuro grindimis, spindinčiomis nepriekaištinga švara ir skatinančiomis kreipti žvilgsnį aukštyn, į antrojo aukšto galeriją. Ši puošta įmantriomis *art deco* stiliaus detalėmis, į ją veda įspūdingi marmuriniai laiptai, į viršų kyla tviskantys ištaigingi turėklai, gyvatės rangydamosi pasiekia rutulio formos rankenas ir sustingsta pražiojusios žalvarinės žiotis. Svečiai dažnai sustoja prie turėklų, uždeda delnus ant nublizginto statramsčio ir grožisi nuostabiu vaizdu apačioje: pirmyn atgal zujančiais, lagaminus ridenančiais nešikais, prabangiuose krėsluose besiilsinčiais svečiais arba ryškiai žaliomis dvivietėmis sofomis, ant kurių įsitaisiusiųjų paslaptis sugeria ir saugo puikiausias aksomas.

Bet, ko gero, mano mėgstamiausia vestibulio dalis yra uodžiamas kvapas, tas pirmas kvapus oro gurkšnis, kuriuo pradėdama kiekvieną pamainą pajuntu viešbučio aromatą – subtilių moteriškų kvėpalų mišinį, sodrų odinių krėslų muskuso dvelksmą, aštrų citrinų kvapą, vaško, kuriuo du kartus per dieną trinamos blizgios marmuro grindys. Tai – galimybių kvapas. Tikrasis gyvenimo aromatas.

Kasdien atėjusi į darbą „Regency Grand“ viešbutyje jaučiuosi gyvenanti, esanti šios visumos, spindesio ir spalvų dalis. Aš – piešinio fragmentas, ryški, savita gija, be kurios nebūtų gobeleno.

Senelė sakydavo: „Jei mėgsti savo darbą, gyvenime neteks dirbti nė dienos.“ Ji buvo teisi. Kiekviena darbo diena man – tikras džiaugsmas. Aš gimusi šiam darbui. Man patinka viską valyti, dievinu valymo vežimėlį ir savo uniformą.

Niekas negali prilygti tinkamai ankstų rytą sukomplektuotam kambarinės vežimėliui. Mano kuklia nuomone, tai dovanų ir grožio kupinas gausybės ragas. Šiugždantys, nedidukai, stilingai įpakuoti, apelsinų žiedais kvepiantys muiliukai, mažyčiai „Crabtree & Evelyn“ šampūno buteliukai, stačiakampės, neaukštos popierinių servetėlių dėžutės, higienos sumetimais į apsauginę plėvelę suvynioti tualetinio popieriaus ritinėliai, trijų – vonios, rankų ir pašluostės – dydžių balti balinti rankšluosčiai ir krūvelės mažų raštuotų servetėlių, padėtų ant stalelio su ratukais, kuriuo išvežiojama kava ir arbata. Ir pagaliau, – tai irgi labai svarbu, – valomosios priemonės, įskaitant dulkių šluotelę, citrinų kvapo baldų valiklį, švelniai aromatizuotus antiseptinius šiukšlių maišelius, taip pat įspūdingą purškiamų tirpiklių ir dezinfekcinių priemonių rinkinį, – išrikiuotus ir paruoštus kovai su bet kokiomis dėmėmis: kavos puodelių paliktais rusvais ralais, vėmalais ar net krauju. Tinkamai sukomplektuotas valymo vežimėlis – kaip kilnojamas sanitarijos stebuklas, kaip valymo mašina su ratais. Be to, kaip jau sakiau, jis gražus.

Ir mano uniforma. Jei privalėčiau rinktis ją arba savo valymo vežimėlį, vargu ar galėčiau apsispręsti. Uniforma – mano laisvė. Tikra skraistė, paverčianti mane nematoma. Ji kasdien išvaloma sausuoju būdu koridoriaus gale, priešais tvarkytojų persirengimo kambarius esančioje „Regency Grand“ viešbučio valykloje, įrengtoje drėgnose ir šaltose pastato gilumos patalpose. Kasdien atėjusi į darbą, ant savo rakinamos spintelės durų randu pakabintą uniformą. Ji būna įkišta į plonytį plastikinį maišą su prilipintu lapeliu, ant kurio juodu žymekliu brūkštelėtas mano vardas. Koks džiaugsmas rytą ten matyti ją, antrąją savo odą, – švarutėlę, dezinfekuotą, ką tik išlygintą, kvepiančią šviežiu po-

pieriumi, vidaus baseinu ir... niekuo. Nauja pradžia. Lyg vakar-diena ir daugybė ankstesnių dienų būtų tiesiog ištrintos.

Kai apsivelku kambarinės uniformą, – ne senamadišką, ne tokią, kurią vilki tarnaitės „Dauntono abatijoje“, ir net ne kambarinėms įprastai peršamą atlasinį korsetą be petnešėlių su triušio ausytėmis, o baltus kaip sniegas, krakmolytus marškinius ir tiesaus kirpimo prigludusį sijoną, pasiūtą iš tampraus audinio, kad būtų lengviau lankstytis, – jaučiuosi savimi. Taip apsirengusi ir pasiruošusi darbo dienai įgyju daugiau saviklivos ir žinau, – na, bent jau dažniausiai, – ką man sakyti ir ką daryti. Baigusi pamainą ir nusivilkusi uniformą vėl pasijuntu nuoga, pažeidžiama, bejėgė.

Tiesą sakant, viešumoje man dažnai sunku tinkamai elgtis. Lyg visi žaistų įmantrų žaidimą su sudėtingomis taisyklėmis, kurias jie žino, o man tai nuolat būna pirmas kartas. Bauginamai dažnai nusižengiu etiketo taisyklėms, mėgindama pasakyti komplimentą įžeidžiu, neteisingai suprantu kūno kalbą, netinkamu laiku lepteliu nei šį, nei tą. Tik iš senelės žinau, kad šypsena nebūtinai reiškia, jog žmogus laimingas. Kartais žmonės šypsosi ir juokdamiesi iš tavęs. Arba dėkoja, nors iš tiesų nori skelti tau antausį. Senelė sakydavo, kad man vis geriau sekasi perprasti žmonių elgesį, – „kasdien ir visomis prasmėmis, mieloji“, – bet dabar, kai jos nebėra, man sunku. Anksčiau, po darbo parsukbėjusi namo, atverdavau mūsų buto duris ir užduodavau visus per dieną kilusius klausimus. „Grįžau! Senele, ar kečiupas tikrai tinka žalvariui valyti, ar man geriau naudoti druską ir actą? Ar tikrai kai kurie žmonės arbatą geria su grietinėle? Senele, kodėl šiandien darbe mane pavadino „karšta“?“

Bet dabar, kai praveriu savo namų duris, neišgirstu: „Ak, Mole, mieloji, aš tau paaiškinsiu“ arba „Palauk, užplikysiu tau

puodelį gardžios arbatos ir atsakysiu į visus klausimus.“ Dabar mūsų jaukiame trijų kambarių bute tuščia ir nyku kaip urve. Arba kaip karste. Arba kaip kape.

Man sunku teisingai suprasti, kas sakoma, – manau, būtent todėl niekas nekviečia manęs į vakarėlius, o juos tikrai mėgstu. Matyt, nemoku palaikyti pokalbio ir, jei tikėsite gandai, neturiu bendraamžių draugų. Jei atvirai, tai – tikra tiesa. Neturiu nei bendraamžių, nei apskritai draugų.

Bet darbe vilkėdama uniformą susilieju su aplinka. Tampu viešbučio apdailos detale kaip tie juodi ir balti juostuoti tapetai, puošiantys daugybės koridorių ir kambarių sienas. Vilkėdama uniformą, jei tik nepraveriu burnos, galiu būti bet kuo. Galėtumėte pamatyti mane policijos nuovadoje įtariamajam atpažinti išrikiuotų žmonių eilėje ir, nors šiandien dešimt kartų būtumėte pro mane praėję, nedurtumėte pirštu į mane.

Neseniai man sukako dvidešimt penkeri, – „ketvirtis amžiaus“, praneštų senelė, jei galėtų ką nors man pasakyti. Tik negali, nes ji mirusi.

Taip, mirusi. Kodėl turėčiau sakyti kitaip, jei tai – tiesa? Ji neiškeliavo Anapilin dvelktelėjusi kaip švelnus vėjelis per viržyną. Ji neišėjo ramiai. Ji mirė. Beveik prieš devynis mėnesius.

Senelei mirus išaušo graži, maloniai šilta diena, ir aš, kaip visada, nuėjau į darbą. Viešbučio valdytojas ponas Aleksandras Snou nustebo mane pamatęs. Jis man primena apuoką. Nešioja akinius vėžlių kiauto raštu margintais rėmeliais – labai jau didelius jo mažam ir mėsingam veidui. Jo slenkantys plaukai nužerti nuo kaktos ir glotniai sušukuoti, viršugalvis gerokai praplikęs. Išskyrus mane, niekas daugiau viešbutyje jo nemėgsta. Senelė sakydavo: „Nekreipk dėmesio į kitų nuomonę, svarbu tik tai, ką

manai tu.“ Pritariu jai. Reikia vadovautis savo moralės principais, o ne akiai sekti paskui avių bandą.

– Mole, ką čia veiki? – pirmą dieną po senelės mirties man pasirodžius darbe paklausė ponas Snou. – Labai užjaučiu tave dėl netekties. Ponas Prestonas man sakė, kad tavo senelė vakar mus paliko. Jau paskambinau ir radau, kas tave pavaduos. Maniau, pasiimsi laisvadienį.

– Pone Snou, kodėl jūs vis ką nors manote? – pasiteiravau. – Kaip sakydavo senelė, kam rūpi, ką manė kamanė?

Ponas Snou vyptelėjo taip, kad, rodės, tuoj išvems pelę.

– Prašyčiau priimti mano užuojautą. Tikrai nenori laisvos dienos?

– Mirė senelė, ne aš, – priminiau. – Kaip sakoma, spektaklis turi tęstis.

Jis išpūtė akis – ar tik ne priblokštas? Niekada nesupratau, kodėl tiesa žmones sukrečia labiau nei melas.

Bet ponas Snou greitai atitoko.

– Kaip nori, Mole.

Po poros minučių jau buvau viename iš personalui skirtų persirengimo kambarių rūsyje ir vilkausi uniformą – tai darau kasdien, tad vilkausi ją šįryt ir vilksiuosi rytoj, nors šiandien mirė ne mano senelė, o kitas žmogus. Ir ne namuose, o šiame viešbutyje.

Taip. Tai tiesa. Šiandien dirbdama radau negyvą svetį, tįsantį savo kambario lovoje. Poną Bleką. Garsųjį poną Bleką. Bet šiaip mano darbo diena buvo įprasta.

Argi ne įdomu, kad vienas sukrečiantis įvykis gali nulemti, ką iš tos dienos prisiminsi? Darbo dienos viena nuo kitos dažniausiai niekuo nesiskiria, kasdienės užduotys susilieja į nedalomą visumą. Šiuokšnių dėžės, kurias ištuštinau ketvirtame aukšte, visiškai

tokios pat kaip ir trečiame. Galėčiau prisiekti, kad tvarkau 410-uoju numeriu pažymėtus kampinius apartamentus, kurių langai išeina į vakarinę gatvės pusę, nors iš tiesų esu kitame viešbučio gale, 430-ajame kambaryje, taip pat kampiniame, kurio langai išeina į rytus ir kuris yra atvirkštinis 410-ųjų apartamentų variantas. O tada nutinka kas nors visiškai netikėta, – pavyzdžiui, lovoje randi negyvą poną Bleką, – ir staiga diena įgauna formą, dujinis kūnas akimirksniu virsta kietuoju. Atmintyje išlieka kiekviena akimirka ir ta darbo diena išsiskiria iš visų ankstesnių.

Tas sukrečiantis įvykis nutiko šiandien, apie trečią popiet, baigiantis pamainai. Jau buvau sutvarkiusi visus man priskirtus kambarius, taip pat ir Blekų apartamentus mansardoje, ketvirtame aukšte, bet man dar reikėjo į juos grįžti ir išvalyti vonios kambarį.

Tikrai nemanau esanti aplaidi ar nemokanti tinkamai planuoti savo darbo tik todėl, kad du kartus tvarkiau Blekų apartamentus. Patalpą visada puolu tvarkyti nuo viršaus iki apačios. Palieku ją be menkiausios dėmelės, švarutėlę – visi paviršiai būna nušluostyti ir nelieka nė menkiausią nešvarumų. „Gyvenime svarbiausia malda ir švara“, – sakydavo mano senelė, ir manau, kad šiuo principu yra geriau vadovautis gyvenime už daugumą kitų. Neaplenkiu kampų, aš juos blizginu. Kol nelieka nei pirštų atspaudų, nei menkiausios dėmelės.

Taigi šįryt tvarkydama Blekų apartamentus praleisti vonios kambarį nusprendžiau tikrai ne iš tingumo. *Au contraire**, mat tuomet, kai pirmą kartą čia lankiausi ketindama padaryti tvarką, vonios kambarį buvo užėmusi viešbučio viešnia. Vos įkėliau koją

* Nieko panašaus, tikrai ne (pranc.).

į apartamentus, Džizelė, dabartinė pono Bleko žmona, įsmuko į dušo kabiną. Kol prausis, (lyg ir) leido man sutvarkyti apartamentus, o duše ji užtruko ilgai – taip ilgai, kad pro vonios kambario durų apačią ėmė veržtis ir skliski garai.

Ponas Čarlzas Blekas ir jo antroji žmona Džizelė Blek jau ne vienus metus yra nuolatiniai „Regency Grand“ viešbučio svečiai. Visi juodu pažįsta ir viešbutyje, ir visoje šalyje. Kiekvieną mėnesį mieste tvarkydamas su nekilnojamuoju turtu susijusius savo reikalus ponas Blekas pas mus praleidžia, – tiksliau sakant, praleisdavo, – bent savaitę. Jis yra – buvo – žinomas antreprenieris, magnatas, verslo ryklis. Jo ir Džizelės nuotraukos dažnai puošdavo visuomeninio gyvenimo kronikai skirtus spaudos puslapius. Juose ponas Blekas buvo vadinamas „vidutinio amžiaus ir žilstelėjusiu ponu“, o Džizelė dažnai apibūdinama kaip „jauna ir liauna žmona parodai“.

Šiuos žodžius supratau kaip komplimentą, bet juos perskaičiusi senelė man nepritarė. Paklausta, kodėl, atsakė: „Svarbu ne eilutės, o tai, kas tarp jų.“

Ponas ir ponia Blekai susituokė neseniai, maždaug prieš dvejus metus. Mums, „Regency Grand“ darbuotojams, labai pasisekė, kad ši gerbiama pora dažnai pas mus apsistoja. Tai kelia viešbučio prestižą. Vadinasi, galime tikėtis atvyksiant daugiau svečių. O tai reiškia, kad turėsiu darbą.

Kartą, vaikštinėjant po miesto centrą, senelė parodė man visus ponui Blekui priklausančius pastatus. Nežinojau, kad jam priklauso kone ketvirtis miesto, bet, deja, taip yra. Tiksliau, taip buvo. Pasirodo, jei esi lavonas, nebegali turėti nuosavybės.

„Viešbutis „Regency Grand“ jam nepriklauso“, – kartą, kai ponas Blekas dar buvo gyvas ir sveikas, kalbėdamas apie jį pasakė ponas Snou. Šią mintį jis pabrėžė pašaipiu prunkštelėjimu. Neįsivaizduoju, ką tas prunkštelėjimas turėjo reikšti. Be kitų dalykų, antrąją pono Bleko žmoną Džizelę pamėgau ir todėl, kad ji man viską sako tiesiai. Ir vartoja žodžius pagal jų reikšmę.

Šįryt, pirmą kartą atėjusi į Blekų apartamentus, sutvarkiau juos nuo lubų iki grindų, – nevalytas liko tik vonios kambarys, nes jį buvo užėmusi Džizelė. Ji atrodė kaip nesava. Atėjusi atkreipiau dėmesį, kad jos akys užverttos, o vokai papurtę. „Alergija? O gal kažkas ją nuliūdino?“ – pasvarsčiau. Džizelė tuščiai laiko neleidė. Netrukus po to, kai atėjau, nulėkė į vonios kambarį ir užsitrenkė duris.

Neleidau, kad toks jos elgesys trukdytų man atlikti savo pareigas. Priešingai, iš karto energingai ėmiausi tvarkyti apartamentus. Kai jau visur buvo nepriekaištingai švaru, stabtelėjau prie užtrenktų vonios kambario durų su dėžute popierinių servetėlių rankose ir išrėkiau Džizelei žodžius, kuriuos mane buvo išmokęs ponas Snou:

– Jūsų kambariai tobulai sutvarkyti! Vėliau dar grįšiu išvalyti vonios kambario!

– Gerai! – atsiliepė Džizelė. – Kam taip šaukti?! Viešpatie!

Kai pagaliau išėjo iš vonios kambario, padaviau jai dėžutę su servetėlėmis, na, dėl viso pikto, jeigu ją tikrai kankintų alergija ar liūdesys. Tikėjausi, kad persimesime keliais žodžiais, nes Džizelė dažniausiai būna gana šneki, bet šį kartą ji nuskubėjo į miegamąjį rengtis.

Tada išėjau iš apartamentų ir ėmiausi kitų ketvirtojo aukšto kambarių. Purenau pagalves ir blizginau veidrodžius paausuo-

tais rėmais. Valiau dėmes nuo sienų ir tapetų. Rišau į ryšulius naudotas paklodes ir drėgnus rankšluosčius. Dezinfekavau klozetus ir kriaukles.

Tame aukšte atlikusi pusę darbo truputį atsikvėpiau: nustūmiau vežimėlį į rūšį ir skalbykloje palikau du didelius, sunkius maišus, prigrūstus nešvarių paklodžių ir rankšluosčių. Nors rūšio patalpose buvo tvanku, o padėtį dar labiau blogino plieskiančios fluorescencinės lempos ir itin žemos lubos, atsikračius tų maišų man palengvėjo. Grįždama į koridorių jaučiausi gerokai žvalesnė, nors ir truputį sukaitusi.

Nutariau užsukti pas Chuaną Manuelį, virtuvėje dirbantį indų plovėją. Skubriai broviausi koridorių labirintu nepraleisdama atmintinai žinomų posūkių – kairėn, dešinėn, kairėn, kairėn, dešinėn – kaip išėjimo ieškanti gudri ir dresuota pelė. Kai pasiekiau plačias virtuvės duris ir jas stumtelėjau, Chuanas Manuelis metė darbus ir tuoj pat atnešė man didelę stiklinę vandens su ledukais, ir už tai aš jam buvau labai dėkinga.

Trumpai, bet maloniai šnektelėjome, ir aš jį palikau. Pagalbinėse patalpose pasikroviau švarių rankšluosčių ir patalynės. Tada grįžau į antrą aukštą, kur oras buvo gaivesnis, ketindama tvarkyti kitus kambarius, kuriuose būdavo paliekami įtartainai kuklūs arbatpinigiai, bet apie tai vėliau.

Žvilgtelėjusi į savo laikrodį pamačiau, kad jau beveik trečia valanda. Pats laikas grįžti į ketvirtą aukštą ir sutvarkyti pono bei ponios Blekų vonios kambarį. Stabtelėjau koridoriuje prie apartamentų durų ir įsiklausiau norėdama įsitikinti, ar juose nėra svečių. Tada laikydamosi nustatytų taisyklių pasibeldžiau.

– Kambarių tarnyba! – garsiai, dalykiškai, bet kartu mandagiai ištariau.

Atsako nesulaukiau. Tada išsiėmiau tarnybinę kortelę, brūkštelėjau, ji zvimbtelėjo, ir aš įžengiau į apartamentus tempdama iš paskos valymo vežimėlį.

– Pone Blekai? Ponia Blek? Ar galėčiau baigti tvarkytis? Labai norėčiau nepriekaištingai sutvarkyti jūsų apartamentus.

Tyla. Akivaizdu, kad sutuoktiniai išėję, – bent jau man taip dingtelėjo. Taip tik dar geriau. Galėjau kruopščiai ir niekieno netrukdoma imtis darbo. Uždariau sunkias apartamentų duris. Apšižvalgiau po svetainę. Ji toli gražu nebuvo tokia švari ir tvarkinga, kokią palikau prieš kelias valandas. Įspūdingų į gatvę išeinančių vitrininių langų užuolaidos užtrauktos, ant stiklinio stalelio parversti keli iš nedidelio baro paimti suvenyriniai škotiško viskio buteliukai, šalia jų stovėjo puspilnė taurelė ir padėtas nepridegtas cigaras, ant grindų mėtėsi suglamžyta nosinė, o ant sofos, toje vietoje, kur sėdėjo gėrikas, gobelenas buvo įdubęs ir sutepintas. Ant rašomojo stalo prie durų geltonos Džizelės rankinės, kur mačiau ją šį rytą, nebuvo, vadinasi, viešnia leido laiką mieste.

Paėmiau nuo sofos pagalvę, papurinau ją ir vėl padėjau ten, kur buvo, o lygindama sofos apmušalo raukšles pagalvojau, kad kambarinės darbas niekada nesibaigia. Prieš sutvarkydama stalėlį nusprendžiau patikrinti, kaip atrodo kiti kambariai. Nuojauta man kuždėjo, kad teks iš naujo tvarkyti visus apartamentus.

Patraukiau į miegamąjį apartamentų gilumoje. Durys buvo praviros, ant grindų prie slenksčio išdriektas gulėjo prabangus baltas viešbučio chalatas. Iš ten, kur stovėjau, mačiau miegamąjo spintą vis dar atidarytomis durimis (tokią mačiau šiandien rytą), nes joje įmontuoto seifo durelės taip pat buvo atidarytos ir todėl nėjo tinkamai užverti spintos durų. Dalis seife laikytų daiktų vis dar buvo jame, – net stovėdama prie durų iš karto

juos pamačiau, – bet kitų, dėl kurių rytą gerokai sunerimau, aiškiai trūko. Tam tikra prasme man net palengvėjo. Nukreipiau dėmesį nuo spintos, atsargiai peržengčiau ant grindų gulintį čalą ir įėjau į miegamąjį.

Tik tada jį pamačiau. Poną Bleką. Jis vilkėjo dvieilį švarką – tą patį, kuriuo buvo apsirengęs, kai lenkdamas atsitrenkė į mane koridoriuje, tik į švarko krūtinės kišenę įkištas popierius buvo dingęs. Ponas Blekas gulėjo ant lovos aukštiekninkas. Patalynė buvo suglamžyta ir sujaukta, lyg prieš įsitaisydamas ant nugaros jis būtų ilgai rangęsis ir blaškęsis. Galvą ponas Blekas buvo padėjęs ant vienos pagalvės, ne ant dviejų, o kitos dvi kūpsojo numestos ant lovos šalia jo. Būtinai turėjau rasti ketvirtą pagalvę, kurią tikrai šįryt padėjau ant paklotos lovos, nes, kaip sakoma, net ir menkiausia smulkmena gali būti nepaprastai svarbi.

Batų ponas Blekas neavėjo, jie buvo padėti kitame kambario gale. Aiškiai tai pamenu, nes vieno bato nosis buvo atsukta į pietus, o kito į rytus, ir iš karto supratau, kad mano profesinė pareiga prieš išeinant iš kambario nukreipti batų nosis ta pačia kryptimi ir išnarplioti bjauriai susiraizgiusius raištelius.

Žinoma, išvydusi vaizdą miegamajame iš karto nė nepagalvojau, kad ponas Blekas negyvas. Pamaniau, šią popietę jis sve-tainėje išlenkė kelias taureles ir dabar ramiai sau snaudžia. Bet atidžiau apsižvalgiusi pastebėjau ir daugiau keistų dalykų. Ant naktinės spintelės ponui Blekui iš kairės gulėjo atsuktas buteliukas su vaistais (jau buvau jį mačiusi ir žinojau, kad priklauso Džizelei). Iš jo buvo pabirusios mažos mėlynos piliulės: kelios pariedėjusios ant naktinės spintelės, kitos buvo nukritusios ant grindų. Pora piliulių buvo užmintos ir sutrintos, o milteliai iš jų įspausti į kilimą. Kad juos išvalyčiau, reikės didelio galingumo

dulkių siurblio, paskui tas vietas dar teks purkšti gaivikliu, kad kilimo plaukeliai vėl būtų tobulai papurę.

Įėjusi į apartamentus nedažnai randu lovoje giliai įmigusį svetį. Kambariuose svečius, savo nelaimei, įprastai užklumpu užsiimančius visiškai kuo kitu – *in flagrante*^{*}, kaip sakydavo romėnai. Dauguma svečių, nusprendusių pamiegoti arba užsiimti asmeniškais reikalais, būna tokie malonūs ir ant rankenos pakabina lentelę su užrašu „Netrukdyti: užsiėmęs“, kurią tokiems atvejams visada palieku ant staliuko prie durų. Be to, dauguma svečių iš karto šūkteli, jei netyčia užsuku pas juos netinkamu momentu. Tik šį kartą ponas Blekas nieko panašaus nepadarė: nei šūktelėjo, nei liepė man „nešdintis“, nors įprastai būtent tai liepdavo man padaryti, jei įžengdavau į kambarį netinkamu metu. Užuoat mane išvijęs, jis toliau ramiai miegojo.

Tada staiga susigriebiau, kad per pastarąsias dešimt sekundžių, o gal ir dar ilgiau, kol stovėjau miegamajame, negirdėjau jo kvėpuojant. Apie giliai miegančius žmones šį tą išmanau, nes tokia buvo ir senelė, bet joks miegalius nemiega taip giliai, kad visiškai liautųsi kvėpavęs.

Man dingtelėjo, kad būtų protinga apžiūrėti poną Bleką ir įsitikinti, ar jam viskas gerai. Tai taip pat profesinė kambarinės pareiga. Žingtelėjau pirmyn norėdama atidžiai pažiūrėti jam į veidą. Tada ir atkreipiau dėmesį, kokia papilkėjusi pono Bleko veido oda, koks jis papurtes, koks... akivaizdžiai nesveikas. Atsargiai priėjau dar arčiau, prie pat lovos, ir sustojusi vėl į jį pažvelgiau. Veido raukšlės tarsi buvo paryškėjusios, o lūpos surauktos, nors, kalbant apie poną Bleką, ši grimasa toli gražu neatrodė neįprasta.

* Nusikaltimo vietoje (lot.).

Aplink akis buvo matyti keistos žymės, primenančios šviesiai ir tamsiai raudonus smeigtuko paliktus dūrius. Tik tada man galvoje staiga suskambo pavojaus varpai. Tik tada iki galo suvokiau nerimą keliantį faktą, kad ši padėtis blogesnė, nei maniau iš pradžių.

Ištiesusi ranką pirštais pabaksnočiau ponui Blekui į petį. Jo kūnas man pasirodė sustingęs ir vėsus – kaip baldas. Prikiauju delną jam prie burnos beviltiškai tikėdamasi pajusti iškvepiamo oro dvelksmą, bet veltui.

– Ne, ne, ne, – tariau pridėdama du ištiestus pirštus jam prie kaklo ir tikrindama pulsą, bet jo neužčiuopiau. Tada pirštais suspaudžiau petį ir papurčiau. – Sere! Sere! Pabuskite!

Dabar viską prisiminusi suprantu, jog elgiausi paikai, bet tuo metu man vis dar rodėsi sunkiai tikėtina, kad ponas Blekas tikrai galėtų būti miręs.

Kai jį paleidau, nukrito it pagalys, galva nestipriai dunkstelėjo į lovos galvūgalio lentą. Tada nusvarinusi sustingusias rankas prie šonų ataturpsta pasitraukiau nuo lovos.

Vilkdama kojas priėjau prie kitos naktinės spintelės, ant kurios stovėjo telefono aparatas, ir paskambinau į registratūrą.

– „Regency Grand“ viešbučio registratūra. Kuo galėtume padėti?

– Laba diena, – prabilau. – Aš ne viešnia. Įprastai neskambinu prašydama pagalbos. Čia kambarinė Molė. Esu palėpėje, 401-u numeriu pažymėtuose apartamentuose ir susidūriau su gana neįprasta situacija. Galima sakyti, su tikra painiava.

– Kodėl skambini į registratūrą? Kreipkis į kambarių tarnybą.

– Aš ir *esu* iš kambarių tarnybos, – pyktelėjusi atšoviau. – Prašyčiau, gal galėtumėte pranešti ponui Snou, kad čia yra svečias, kurio... sveikata pašlijusi ir nebepasitaisys.

– Pašlijusi ir nebepasitaisys?

Štai kodėl visada geriausiai kalbėti šviesiai tiesiai, bet turiu pripažinti, kad tą akimirką laikinai buvau visiškai pametusi galvą.

– Jis – tikrai negyvas, – pasakiau. – *Miręs savo lovoje*. Skambinkite ponui Snou. Ir visoms pagalbos tarnyboms. Tuoj pat!

Ir padėjau ragelį. Tiesą sakant, tai, kas vyko paskui, atrodė ne tikrovė, o veikiau sapnas. Pamenu, kaip man krūtinėje daužėsi širdis, kaip kambarys pasviro lyg Hičkoko filme, kaip mano plaštakos atvėso ir sudrėko, kaip dedamas ragelis vos neišslydo iš rankos.

Tada pakėliau akis. Prieš mane ant sienos kabojo veidrodis paausiuotais rėmais ir jame išvydau ne tik siaubo paženklintą savo veidą, bet ir viską, ko anksčiau nebuvau pastebėjusi.

Ir man dar labiau ėmė suktis galva, grindys pasviro lyg atrakcionų parke esančiame siaubo kambarėje. Priglaudžiau delną prie krūtinės veltui mėgindama nuraminti virpančią širdį.

Būti visiems ant akių ir iš esmės likti nematoma yra lengviau, nei kada nors būčiau galėjusi pagalvoti. Štai ko išmokau dirbdama kambarine. Gali būti tokia svarbi, tokia nepakeičiama visumos dalis ir neatkreipti į save niekieno dėmesio. Rodos, ši tiesa galioja ir kambarinėms, ir visiems kitiems. Tai tiesa, skaudžiai pjaunanti iki pat kaulo.

Netrukus nualpau. Kambarys užtemo, o aš tiesiog susmukau: kartais man taip nutinka, kai būti sąmoningai pasidaro per sunku.

Dabar sėdžiu prabangiame pono Snou kabinete ir man dreba rankos. Nervai nelaiko. Viskas bus taip, kaip turi būti. Nieko nepakeisi. Ir vis tiek virpu.

Kad susitvardyčiau, mėginu pasinaudoti senelės mąstymo gudrybe. Kai mudviem žiūrint filmą įtampa tapdavo nepakeliamą, ji čiupdavo nuotolinio valdymo pultelį ir prasukdavo vaizdo

įrašą į priekį. „Štai, – sakydavo, – nėra prasmės nervintis, kai pabaigos vis tiek neišvengsi. Kas bus, tas bus.“ Filmuose ši gudrybė veikia, gyvenime – nelabai. Gyvenime savo veiksmiais gali paveikti rezultatus, liūdesį galima paversti laime, nusivylimą – pasitenkinimu, blogį – gėriu.

Senelės gudrybė man padėjo. Prasuku juostą į priekį ir atmintyje įjungiu vaizdo kartojimą kaip tik toje vietoje, kur reikia. Drebulys iš karto liaujasi. Vis dar buvau apartamentuose, bet ne miegamajame. Stovėjau prie pagrindinių durų. Vėl įpuoliau į miegamąjį, antrą kartą grybštelėjau telefono ragelį ir paskambinau į registratūrą. Šį kartą įsakmiai paprašiau, kad pakviestų poną Snou. Išgirdusi ragelyje jo balsą ir žodžius: „Klausau. Kas nutiko?“, stengiausi kalbėti labai aiškiai.

„Čia Molė. Ponas Blekas negyvas. Aš dabar *jo kambaryje*. Prašom tuoj pat skambinti pagalbos tarnyboms.“

Maždaug po trylikos minučių ponas Snou įžengė į kambarį, o paskui jį sugužėjo būrys medikų ir policijos pareigūnų. Jis išsivedė mane suėmęs už alkūnės kaip mažą vaiką.

Tad dabar sėdžiu jo kabinete priešais pagrindinį vestibulį, įsitaisiusi tvirtame, bet girgždančiame rudame krėsele aukštu atlošu. Ponas Snou senokai išėjęs – gal jau valandą ar dar ilgiau. Jis liepė man būti čia, kol grįš. Vienoje rankoje laikau puodelį puikios arbatos, kitoje – trapios tešlos sausainuką. Neprisimeinu, kas man juos davė. Pakeliu puodelį prie lūpų, arbata šilta, neplikinanti – idealios temperatūros. Man vis dar truputį dreba rankos. Kas išvirė man tokios puikios arbatos? Gal ponas Snou? Gal kas nors iš virtuvės darbuotojų? Gal Chuanas Manuelis? Gal tai padarė prie baro dirbantis Rodnis – kokia žavinga mintis: Rodnis pliko man puodelį puikios arbatos.

Īsispoksau į puodelį, tikro porceliano puodelį su rausvais ro-
žių žiedais ir žaliais spygliais, ir staiga... man taip trūksta senelės.
Labai trūksta.

Pakeliu prie lūpų trapios tešlos sausainį. Kandant jis malo-
niai traška. Jis trapus, jo skonis švelnus, sviestinis. Apskritai tai
puikus sausainis. Ir saldus, ak, toks saldus.